

Мотиваційний лист

Моя участь у конкурсі на посаду судді Європейського суду з прав людини від України в першу чергу обумовлена бажанням реалізувати професійну мрію, що закономірно охоплює мою попередню професійну, експертну, наукову та викладацьку діяльність у галузі імплементації та реалізації Конвенції, за останні більше ніж 20 років, в якості, зокрема, науковця та дослідника Конвенції та практики її імплементації, фахівця-практика з Конвенції та практики Суду в Україні, юриста Секретаріату Європейського суду з прав людини, доповідача Секретаріату Суду по справах стосовно України і наразі визнаного міжнародного експерта Ради Європи з питань імплементації Конвенції, виконання рішень Європейського суду з прав людини та доповідача Секретаріату Ради Європи в Комітеті Міністрів Ради Європи. Моя основна мета щодо цього майбутнього професійного кроку – посилити діалог Європейської системи захисту прав людини та національної правової системи України, який здійснюється через судову практику і таким чином підвищити рівень, на основі принципу субсидіарності, спроможності держави системно забезпечувати та захищати права людини на національному рівні. Мета моєї участі у конкурсі на посаду судді Європейського суду – це також конкретизація та удосконалення змісту рішень Суду, з точки зору їх виконуваності та сфокусованості на практичній реалізації положень Конвенції в Європі.

Відповідно до вимог конкурсу для обрання суддею Європейського суду з прав людини від України може бути громадянин України, який: має високі моральні якості; має вищу юридичну освіту не нижче ступеня магістра, здобуту в Україні, чи вищу юридичну освіту відповідного ступеня, здобуту в іноземній державі та визнану в Україні в установленому порядку; має стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) у сфері права та/або стаж (досвід) наукової чи науково-педагогічної діяльності у цій сфері, та/або досвід діяльності у галузі захисту прав людини і основоположних свобод не менше десяти років; має ґрунтовні знання положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, протоколів до неї та практики Європейського суду з прав людини; вільно володіє однією з офіційних мов Ради Європи (англійською або французькою) та має знання другої офіційної мови Ради Європи (відповідно французької або англійської) на рівні, достатньому для читання та розуміння професійного тексту юридичного змісту.

На моє переконання я повністю відповідаю вищезазначеним вимогам щодо кандидатури на посаду судді Європейського суду з прав людини, зокрема вимогам щодо високих моральних якостей та вимогам щодо відсутності конфлікту інтересів, що впливають із займаної посади та потенційної майбутньої суддівської роботи.

Моєю персональною мотивацією є бажання використати весь свій багаж знань та навичок, включаючи не тільки знання з права, а й ґрунтовні лінгвістичні знання та навички, робочі знання набуті протягом роботи в Україні та в Раді Європи, за останні більше ніж 20

років, на користь захисту прав людини, зокрема, в Україні та в Європі - загалом. На мою думку роль судді та Європейського суду з прав людини у цьому процесі є абсолютно унікальними, оскільки саме Європейський суд, через свою практику, застосовуючи право Ради Європи та міжнародне право, є тим каталізатором ідей та змін, які так необхідні для забезпечення надійного функціонування єдиного європейського правового простору, в якому діяльність держав фокусується на захисті та забезпеченні прав людини.

По-перше, стосовно моєї освіти та знань у галузі Конвенції та відповідних вимог щодо участі у конкурсі. Мій шлях ознайомлення та взаємодії з Конвенцією почався у середині 90х з ознайомленням з роботою та редагуванням текстів перших рішень Європейського суду з прав людини, які перекладались Українською правничою фундацією, виданням «Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі», під керівництвом його редактора Юрія Євгеновича Зайцева, редактора-лінгвіста, а також доцента юридичного факультету Київського університету Тараса Шевченка Ольги Анатоліївни Купрієвич. В наступному, під час навчання на юридичному факультеті Київського Університету я мав змогу особисто познайомитися з тематикою Конвенції завдяки програмі Темпус-Таціс ЄС та взяти участь у підготовці однієї з перших міжнародних конференцій з тематики «Запровадження та застосування міжнародних норм прав людини» у 1997 році за участі професорів Ван Дійка (члена Європейської Комісії з прав людини, а також зараз члена Венеційської Комісії Ради Європи), професора Лео Зваака та майбутньої судді Європейського суду з прав людини адвоката Здравки Калайджиевої.

Моє бачення та розуміння Конвенції та практики Суду, ролі Ради Європи в імплементації Конвенції, значно розширилися під час роботи в Верховному Суді України, опрацьовуючи за дорученням Голови ВСУ Віталія Федоровича Бойка та Першого заступника Голови ВСУ Володимира Сергійовича Стефанюка перші рішення Європейського суду, які почали надходити до уваги Верховного Суду України. В цей час я також мав можливість у рамках роботи групи експертів від Верховного Суду взяти участь у підготовці тексту Європейської Хартії щодо Закону про статус суддів 1998 року, яка стала ключовим міжнародно-правовим інструментом утвердження стандартів незалежності та неупередженості судової гілки влади в Європі. Робота в Верховному Суді України надала можливість перейняти досвід і отримати професійні знання через особисту співпрацю з Заступником Генерального Секретаря Ради Європи Крістіаном Крюгером, колишнім Заступником Голови Секретаріату Європейської комісії з прав людини, під час 4ї Зустрічі Голів Верховних Судів країн Центральної та Східної Європи, а також Юристконсультом Ради Європи Йоргом Полякєвічем, зокрема під час підготовки видання Оксфордського Університету щодо імплементації Конвенції у 1998 році (Fundamental Rights in Europe), зокрема через контакти з численими експертами Ради Європи та представниками суддівського корпусу країн Європи, США та Канади, інших країн світу.

Навчання в Ноттінгемському Університеті під керівництвом таких професорів як Девід Харріс (співавтор класичного видання з Конвенції «Практика Європейського Суду з прав людини»), Дапо Аканде (нещодавно обраний членом Комісії з міжнародного права ООН у 2021 році), Найджел Вайт (автор числених досліджень з питань міжнародного інституційного права), Пол Робертс (фахівець з порівняльного кримінального права та процесу), Алістер Моубрай посилили мою зацікавленість Конвенцією та практикою Суду, а також надали можливість отримати глибокі системні знання у цій галузі. В рамках співпраці з Центром Прав людини Університету Ноттінгем (професорами та експертами центру були відомі європейські адвокати Філіп Ліч та Патрік Тумі) я мав можливість взяти участь у підготовці практичного видання з права на справедливий судовий розгляд для суддів та адвокатів України (практичний навчальний посібник з права на справедливий суд), а також тренінгах для суддів, прокурорів та адвокатів, співробітників правоохоронних органів України.

Цю зацікавленість у наукових дослідженнях я зберіг і в ході своєї подальшої науково-дослідницької роботи і зберігає зараз, продовжуючи теми дослідження і в своїх магістерських дисертаціях, в Києві та Ноттінгемі, і в своєму кандидатському науковому дослідженні опрацьованому у 2005 році, яке вплинуло в свою чергу і на формування нових положень кримінально-процесуального законодавства України 2012 року щодо інституту угод про визнання вини. З того часу, часу моєї першої наукової публікації, я опублікував біля 100 публікацій з тематики Конвенції, практики Суду, виконання рішень Європейського суду з прав людини.

Наразі, протягом останніх років, я також займався викладацькою діяльністю в Київському Національному Університеті імені Тараса Шевченка, де розробив курси з практики Європейського суду з прав людини для викладання англійською мовою, в Університеті права Національної Академії Наук України. Протягом 2014 – 2020 років я також брав участь у якості організатора та співзасновника Літньої Школи з міжнародного та європейського права з прав людини під егідою ОБСЄ та Ради Європи та у співпраці з Львівським Національним Університетом імені Івана Франка та Київським Національним Університетом імені Тараса Шевченка. В уже майже минулому 2021 році я продовжував свою науково-викладацьку діяльність обіймаючи посади доцента в Українському Католицькому Університеті (м. Львів), Національному Університеті Києво-Могилянська Академія (м. Київ) та Факультеті права, політології та менеджменту Страсбурського Університету, викладаючи курси для студентів-магістрів з питань імплементації Конвенції та виконання рішень Європейського суду з прав людини, актуальних питань Європейського права з прав людини. Я також продовжую свою роботу і над докторським дослідженням з цієї ж тематики, тематики відповідальності держави в міжнародному праві, зокрема на підставі рішень міжнародних судів та трибуналів, робота над цим дослідженням триває.

Таким чином, я маю ґрунтовні та системні, глибокі науково-теоретичні знання у галузі Конвенції, практики Суду та права Ради Європи, виконання рішень Європейського

суду з прав людини, досвід викладання та наукової роботи у цій галузі, як в Україні так і в Європі, іноземними мовами, зокрема англійською та французькою, починаючи з 1997 року.

По-друге, стосовно досвіду роботи який вимагається щодо кандидата на посаду судді. Моя практична робота в Україні в якості юридичного радника по справах на розгляді в Європейському суді з прав людини, зокрема, надала можливість познайомитися і з практичними аспектами звернення до Європейського суду з прав людини, методикою формування доказової бази звернень до Європейського суду з прав людини, вивчити практику Європейського суду стосовно процедури розгляду справ та її практичні основи. Ця практична робота надихнула та надала можливість підготовки однієї з перших науково-практичних публікацій з Конвенції у 2001 році – з питань захисту права власності за Європейською Конвенцією з прав людини (за редакцією професора Оніщука та у співавторстві з професором Мармазовим). Ця робота була по суті продовженням ознайомлення з практикою Суду та роботою Ради Європи, вимогами рішень Європейського суду з прав людини, яку я вів у Верховному Суді України.

Вся моя подальша робота в Секретаріаті Ради Європи, Секретаріаті Суду та Комітеті Міністрів Ради Європи – надали мені можливість детально та скрупульозно вивчити інституційні особливості та процедури функціонування цих міжнародних інституцій. За час роботи в Суді та Раді Європи мені поталанило працювати пліч-о-пліч з видатними суддями-юристами Суду, як-то Луціус Вільдхабер, Жан-Поль Коста, Ніколас Братца, Роберт Спано, Гокур Йорудсон, Володимир Буткевич, Лоренс Ерлі. Також, вдалося підготувати вже не одне покоління правників, які беруть активну участь у формуванні практики Суду, через роботу у самому Європейському суді з прав людини, а також в якості суддів (в тому числі самого Суду), співробітників Секретаріату, представників заявників та урядів. За час роботи в Суді вдалося закласти фундамент та сформувавши першу практику Суду по справах стосовно України, а в Комітеті Міністрів значно змінити негативну динаміку та ситуацію стосовно виконання рішень Україною та іншими країнами в рамках моїх робочих зобов'язань. За цей час, починаючи з вивчення перших рішень Європейського суду, змінилося моє бачення Конвенції та практики Суду для Європи та України, а також мої погляди на те наскільки важливу і ключову роль відіграє сама Рада Європи в забезпеченні реалізації положень Конвенції, наскільки значимим за ці роки стала і продовжує бути Конвенція, практика Суду та діяльність Комітету Міністрів Ради Європи для України, системних реформ в Україні та її європейського майбутнього. Робота пліч-о-пліч з визнаними спеціалістами у галузі Конвенції та відомими корифеями Європейського рівня однозначно надає можливість більш глибинно зрозуміти чому Конвенція та практика Суду є стрижневими практичними інструментами захисту прав людини в Європі, важливими для демократичної стабільності та розвитку.

Однозначно, робота в Раді Європи – це практика міжнародного права і моїм завданням зараз, як і протягом всього часу роботи в Раді Європи, є забезпечення того, щоби міжнародне право було ефективним та реальним правовим інструментом позитивних

суспільних змін. На моє глибоке переконання, таким інструментарієм є сама Конвенція та зокрема рішення Європейського суду з прав людини, які не тільки індивідуалізують принцип справедливості та правовладдя на найвищому міжнародному рівні, але й ідентифікують базові проблеми несумісності правової системи України з вимогами права Ради Європи. Такі рішення, як наслідок, призводять до системних соціальних та глибинних змін в країнах та регіонах Європи. Рішення Європейського суду з прав людини мають своїм наслідком макротрансформацію правових систем Європи, гармонізацію конституційного правового простору Європи та забезпечення дієвого захисту прав людини, заснованого на праві індивідуального звернення до Європейського суду з прав людини. Робота Ради Європи, Європейського суду з прав людини та Комітету Міністрів Ради Європи, з точки зору імплементації Конвенції в цьому контексті, є складеним і системним механізмом забезпечення дієвості цих змін.

Протягом останніх майже шести років, з 2016 року по даний час, я беру участь у засіданнях Комітету Міністрів Ради Європи, доповідаючи справи «на контролі щодо виконання» від Департаменту виконання рішень Європейського суду з прав людини, Генерального директорату з прав людини та верховенства права, Секретаріату Ради Європи. Доповіді по таких справах та участь у засіданнях Комітету Міністрів на найвищому рівні мотивують до подальшої роботи, формують відчуття віри у права людини, надію на позитивні зміни та відповідальність за результат роботи по імплементації Конвенції. Така робота – це робота на найвищому політичному, дипломатичному та правовому рівні з метою формування юридичної архітектури вирішення надзвичайно складних правових, політичних, соціально-економічних та дипломатичних проблем. Я щиро радий, що маю можливість долучитися до цієї роботи та використати весь свій багаж знань та навичок задля реалізації основної мети функціонування Конвенції – дієвого захисту прав людини в Європі. Особливе задоволення в цій роботі отримуєш від її конкретних результатів - системних змін в правових системах Європи, спрямованих на забезпечення дотримання Конвенції з прав людини та стандартів права Ради Європи. Якраз в цьому аспекті робота в Суді має свою особливу унікальність.

Таким чином, я маю відповідний досвід діяльності у галузі захисту прав людини і основоположних свобод більше 20 років, а також маю ґрунтовні практичні знання функціонування Суду, застосування положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, протоколів до неї, а також практики Європейського суду з прав людини, до формування якої, як і практики Комітету Міністрів я долучався під час своєї практичної роботи.

По-третє, щодо намірів та стратегічних пріоритетів в роботі на посаді судді Європейського суду з прав людини. Я щиро вірю в міжнародне право та права людини як запобіжники запобігання становленню авторитарним режимам та диктатурі, свавільному урядуванню та правоохоронній та судовій діяльності, не заснованих на принципах верховенства права та справедливості. Порожні декларування намірів дотримуватися

міжнародного права, без реальних кроків на його утвердження та реалізацію, нехтування необхідності дотримуватися міжнародного права, створюють загрозу не тільки захисту прав людини, але й дестабілізують функціонування та реалізацію права в конкретно взятих країнах, несуть, як бачимо зараз загрозу, миру та стабільності в світі. Про це свідчить досвід останніх років не тільки України, але і Європи та світу в цілому. Сильна демократична системи, яка ґрунтується на захисті прав людини та верховенстві права (принципі правовладдя), я впевнений, зможе подолати такі глобальні виклики як авторитаризм, політичний популізм, недостатність освіти населення, бідність, світову пандемію, інформаційний хаос та корупцію, остання є фактично проявом нестабільності та незлагодженості державного урядування. Ці виклики є надзвичайно актуальними саме зараз. Роль Європейського суду з прав людини є ключовою у формуванні єдиного конституційного простору верховенства права та прав людини в Європі. Україна має стати повноцінним учасником цього конституційного процесу, не тільки виконуючи зобов'язання за Конвенцією, але і повноцінно й вчасно реагуючи на порушення прав людини в Європі. Роль Європейського суду в цьому аспекті є ключовою і з точки зору нагадувань державам про їх обов'язки в галузі захисту прав людини, а також у необхідності формування процесів державотворення та державного управління із урахуванням таких вимог. Конструювання єдиного конституційного простору в Європі неможливе без юридично ідеальної, вираженої та беззаперечної з точки зору легітимності її сприйняття та рецепції практики Європейського суду з прав людини. Саме тому, написання кожного рішення це скрупульозний юридичний процес, який вимагає як ідеальності форми так і змісту самих рішень, чіткого формування консолідованих та узгоджених правових позицій Суду спрямованих на забезпечення дієвості Конвенції та можливості реалізації прав, в тому числі, через процедуру виконання рішень Європейського суду. Це одна з причин та мотивація стосовно того чому я хочу стати суддею Європейського суду з прав людини, оскільки володію саме цими унікальними знаннями та навичками і таким чином можу посилити цю частину функціонування Європейського суду з прав людини. Моє бажання та амбіції – це безпосередньо брати участь у здійсненні правосуддя Європейським судом з прав людини та реалізувати себе як фахівця з Конвенції та практики Суду, міжнародного, порівняльного та національного права, на найвищому судовому рівні. Таким чином я зможу брати участь у формуванні змісту практики Європейського суду, колегіально визначати пріоритети в діяльності Суду, в тому числі по справах стосовно України. Роль судді у цьому процесі – це роль нейтрального та незаангажованого фахівця, який оцінює фактичні обставини справ відповідно до чітко-встановлених критеріїв попередньої практики Суду, формує нову практику, детально пояснюючи відступи від попередньої, дотримується принципів та засад діяльності суду, з висловленням поваги до ролі та статусу Суду та судді Європейського суду з прав людини, незалежності цього судового органу Європи. Крім цього, роль судді не обмежується тільки функціями з розгляду справ, але і стосується адміністрування Суду та судових процесів. Це значна відповідальність та виклик до якого я повністю готовий.

По-четверте моє бачення стосовно змін у роботі Суду та політиці пріоритетності розгляду заяв. Наразі, слід зазначити, що у березні цього року, Суд проголосив про зміну політики пріоритетності розгляду заяв, зазначаючи, що Суд має намір посилити свою роль у формуванні юридично значимої та актуальної практики Європейського суду з прав людини для подальшого посилення захисту прав людини в Європі. Мотив цієї зміни забезпечення важливої ролі Суду у конституційній архітектурі Європи, синхронізація роботи з Європейським Судом Справедливості у Люксембурзі. Такий захист неможливий без реформування діяльності Суду, без забезпечення того щоби справи розглядалися своєчасно та без затримок (це особливо стосується і справ стосовно України, яких на розгляді наразі більше 11,000 і значна більшість стосується подій на Сході України та стосується Криму). В таких випадках посилення роботи над спрощеними та скороченими процедурами розгляду справ є надзвичайно важливим. Необхідно також посилити і роботу над процесом виконання рішень Суду, через реагування Суду на несвоєчасне виконання його рішень або неефективність виконання рішень на підставі практики Суду, що може значно посилити процес виконання, виходячи із вимог статті 46 Конвенції, а також зокрема пунктів 3 та 4 цієї статті.

По-п'яте, стосовно моєї візії стосовно реформування діяльності самого Суду та посилення ефективності його роботи. Однозначно, важливим є участь майбутнього судді у процесі реформування діяльності самого Європейського суду з прав людини та тих змінах, що відбуватимуться у діяльності Суду у зв'язку із набуттям чинності Протоколами №№ 15 та 16 до Конвенції. Моя мотивація ґрунтується на тривалому досвіді та детальному розумінні того як саме працює механізм Конвенції, на національному та міжнародному рівні, наскільки важливим є механізм Конвенції, як в частині діяльності самого Суду, так і в частині нагляду за виконанням рішень Комітетом Міністрів Ради Європи, з точки зору трансформації правових систем Європи та приведенням їх у відповідність до стандартів права Ради Європи, самої Конвенції та практики Суду.

Декілька слів щодо пріоритетів у роботі судді.

На мою думку, важливим для майбутнього судді Європейського суду з прав людини, що працюватиме з справами, в тому числі стосовно України, є питання стабілізації практики Суду, забезпечення швидкого та своєчасного розгляду справ осіб, що звертаються за захистом до Європейського суду з прав людини, а також сталості та незмінності політики пріоритетності розгляду заяв. Це в першу чергу стосується ситуації України (наразі в Європейському суді з прав людини перебуває близько 11,000 заяв стосовно України, які потенційно стосуються серйозних порушень Конвенції і в 2020 році Суд розглянув тільки незначну кількість таких заяв, визнавши більшість неприйнятними, з них прийнявши рішення по суті тільки у 86 справах; у 2021 році така кількість значно не збільшилася і залишилася на доволі низькому рівні).

Надмірна тривалість провадження в Європейському суді з прав людини, а в деяких випадках справи розглядаються протягом 5 – 10 років та більше, нівелює вимоги як статті 34 Конвенції так і статті 55 Конституції України, ставить під сумнів дієвість самого механізму Конвенції. Саме тому, надзвичайно важливим є чітке виділення пріоритетів щодо вирішення правових проблем, які носять системно-структурний характер (як-то щодо «класичних проблем», які знаходяться на розгляді в Комітеті Міністрів Ради Європи стосовно виконання: невиконання національних судових рішень; необґрунтоване та незаконне тримання під вартою, а також надмірна тривалість судового розгляду; питання превенції та розслідування фактів катувань та неналежного поводження, особливо в умовах тримання під вартою; питання захисту прав журналістів та свободи слова; по суті системно-структурні проблеми на розгляді в Суді стосовно України стосуються вже роками триваючих та незавершених реформ пенітенціарної системи, системи кримінальної юстиції, реформи судової системи та прокуратури, земельної реформи, тощо).

Ці правові проблеми вимагають уваги Суду в багатьох випадках саме через постановлення «пілотних» та «квазі-пілотних» рішень або рішень з вказівками щодо вжиття державами конкретних заходів загального або індивідуального характеру відповідно до статті 46 Конвенції. Такі рішення мають стати важливим пріоритетом в діяльності майбутнього судді. Вони потребують особливої юридичної уваги, вироблення чітких позицій, системності поглядів на правові проблеми в Україні. Подібне стратегічне спрямування практики Суду однозначно посилить роботу не тільки Суду, а і Комітету Міністрів Ради Європи, який виконує функцію нагляду за виконанням рішень ЄСПЛ. Пріоритет посилення ефективності роботи Суду та забезпечення доступу до Європейського суду через механізм швидкого та своєчасного розгляду справ, а також забезпечення повного та своєчасного виконання рішень Європейського суду з прав людини - стосується роботи не тільки по справах стосовно України, а і ситуацій по інших країнах, або ситуацій, що стосуються міждержавних спорів та справ, що стосуються питань ефективного контролю та відповідальності держав (перші рішення по цих категоріях щодо України вже прийняті, зокрема по Криму, стосовно питань прийнятності).

Наступним пріоритетом для судді Європейського суду з прав людини, що діє в індивідуальній якості, є питання внутрішньої процедурної реформи самого Суду, Регламенту Суду та процедур в рамках яких цей Суд діє. Нажаль, ці процедури, які функціонують на даний час, є морально і юридично застарілими, як наприклад, процедури розгляду справ палатами Суду та Великою палатою ЄСПЛ, що фактично не змінювалися протягом напевно 50 років. Це стосується зокрема і надзвичайно складних процедур вирішення міждержавних спорів. Останні зміни, що відбулися у 2018 році, до механізму доведення заяв до відома уряду, зокрема шляхом подання пропозицій від Секретаріату Суду стосовно дружнього врегулювання таких заяв, мають призвести до зменшення загальної кількості заяв на розгляді Суду на ранніх стадіях розгляду справи, дозволить виділити більш складні та нагальні справи для розгляду в Суді і відповідно підкреслить виключність та субсидіарність механізму Конвенції, а також роль Європейського суду, як органу *de*

факто конституційного контролю за дотриманням прав людини в Європі. Також, позитивними змінами, 2019-2021 років, є розвиток інституту спрощеного провадження по справах сталої прецедентної практики, через зокрема розширення визначення того чим є «стала прецедентна практика», доведення заяв до відома урядів за спрощеними процедурами та постановлення рішень в спрощеній формі, на підставі тієї ж «сталої прецедентної практики». Реформа Суду, наступне приєднання Європейського Союзу до Конвенції, більш активний контроль Суду за виконанням своїх рішень, має посилити його взаємодію і з Європейським судом справедливості ЄС, а також з інституціями Європейського Союзу (наднаціональної міжнародної організації, до якої хоче приєднатися в майбутньому і Україна і тому імплементація Конвенція, посилення ролі рішень Суду в Україні, однозначно є важливим євроінтеграційним шляхом для України).

Досить важливим з точки зору роботи Суду є забезпечення більшої прозорості в роботі Суду, в частині зокрема обґрунтування самих рішень, як постановлених по суті, так і стосовно прийнятності заяв, доступності інформації стосовно того, як саме функціонує Суд, хто приймає рішення та яким чином вони приймаються, якими є критерії доступу до Суду, прийнятності заяв. Забезпечення більшої доступності Суду та реальне утвердження права на індивідуальне звернення на підставі статті 34 Конвенції є наступним пріоритетом в діяльності майбутнього судді Європейського суду з прав людини. Досить негативно показовим у цьому відношенні є рішення у справі *Бурмич та інші проти України* (за цим рішенням біля 13,000 заяв були зняті з розгляду Великою Палатою Європейського суду з прав людини та наступними судовими рішеннями, а самі справи «передані уряду для вжиття заходів загального характеру»). Незважаючи на те, що таке рішення носить досить прагматичний техніко-юридичний характер та є обґрунтованим з точки зору процесу виконання пілотного рішення у справі *Юрій Миколайович Іванов проти України*, все ж таки це рішення, в певній мірі, ставить під серйозну загрозу механізм права на індивідуальне звернення до Суду, який є ключовим в системі Конвенції та конвенційного нагляду за виконанням зобов'язань державами.

Надзвичайно важливим для майбутнього судді Європейського суду з прав людини є підтримання комунікацій та постійна участь у діалозі з національною правовою системою, верховними та конституційними судами, широкими колами юридичної громадськості та громадянським суспільством, через участь у публічних заходах, через різні механізми суддівського та академічного діалогу, доступні на національному та загальноєвропейському рівні, поширення інформації про Конвенцію, практику Суду, діяльність Ради Європи у галузі прав людини та забезпеченні основних свобод. Такий робочий діалог та встановлення постійних робочих контактів з національними судами – зокрема через мережу вищих судів створену у Європейському суді з прав людини і в тому числі за участю судів конституційної та загальної юрисдикції - є ключовим для обговорення європейської та національної судової практики та вироблення спільних підходів до синхронізації національної судової практики з практикою ЄСПЛ. Результатом такого діалогу є забезпечення повної дієвості Конвенції на національному рівні, посилення

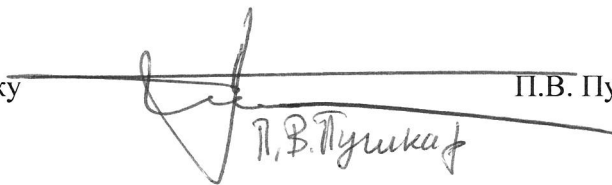
національних механізмів захисту прав людини, превенції порушень Конвенції та особливої субсидіарної ролі національної судової системи у застосуванні Конвенції та практики суду, як джерела права.

Наостаннє, вважаю, що мої знання, професійні навички, в тому числі робота на найвищому дипломатичному рівні, досвід управління судовими процесами, досвід медіації в самій Раді Європи, досвід доповідача в судових процесах в Європейському суді з прав людини, стратегічного планування та «правової архітектури», як в Суді так і Секретаріаті Комітету Міністрів та Департаменті виконання рішень Європейського суду з прав людини, досвід відповідальної роботи на високих посадах в Секретаріаті Суду та Ради Європи, Департаменті виконання рішень Європейського суду, попередня робота в судовій системі України та практична юридична робота з судових процесів та арбітражів в Україні та на міжнародному рівні, лінгвістичні навички та знання мов (як англійської так і французької, що двічі підтверджено під час участі у конкурсах на посаду судді у 2019 році та у 2021 році, де рівень володіння мовами визначено на рівні C1), комунікативні навички, досвід, розуміння етики роботи Суду та принципів незалежності та неупередженості, відсутність конфлікту інтересів, особисті та моральні якості є достатніми для ефективного та успішного виконання повноважень судді Європейського суду з прав людини.

Також, відповідність вищезазначеним критеріям була позитивно оцінена конкурсною комісією з відбору кандидатів на посаду судді Європейського суду з прав людини 25-26 липня 2019 року, а також у травні 2021 року, загальноукраїнським виданням Європейська правда, на підставі незалежного опитування респондентів щодо відповідності кандидатів вимогам посади суддів Європейського суду з прав людини.

На вимогу комісії буду радий надати додаткову інформацію щодо цього мотиваційного листа чи тверджень викладених у ньому на запит конкурсної комісії, а також надати список рекомендацій щодо участі у конкурсі на посаду судді.

2 грудня 2021 року

П.В. Пушкар